

ИЗВЕСТИЯ
НА
ВАРНЕНСКОТО АРХЕОЛОГИЧЕСКО ДРУЖЕСТВО
В ГР. СТАЛИН

КНИГА VIII

BULLETIN
DE LA SOCIETE ARCHEOLOGIQUE A VARNA

TOME VIII

Томbeau de pierre près du village de Plénimir

Près de village de Plénimir, arrondissement de Général Tochevo, en labourant un champ, on découvrit un tombeau familial de pierre ayant les dimensions suivantes: $20 \times 2.05 \times 1.20$ m. Les objets suivants y furent trouvés: un petite lampe, terre-cuite représentant un coq, deux anses de vase, trois fragments de torques de bronze (fig. 181).

D'après les objets trouvés, ce tombeau remonte à l'époque romaine.

G. Tontcheva

Икона на камък на св. Димитър

През 1950 г. в Сталинския музей постъпи под инв. № III. 270 една плоча от варовик с релефно изображение на Св. Димитър на кон. Релефът бе намерен в развалините на един малък параклис на южния бряг на Маслен нос, на около 200 — 300 м от фара. Той е с размери: вис. 32 см, ш. 38 см, деб. 10 см. Краищата на ъглите на релефа са очукани. Вероятно е бил зазидан в една от стените на параклиса.

В нисък остър релеф е представен Св. Димитър, яздейщ наляво, горната част на тялото му обърната напред. Облечен е в къс, достигащ до бедрата, набран в долната си част късоръкавен хитон и с развяваща се назад хламида. Главата е леко наклонена напред, очите са предадени чрез две вдълбани точки, а устата — чрез една вдълбана хоризонтална черти-

Фиг. 182. Икона на камък на Св. Димитър
Fig. 182. Icone de pierre representant Saint Dimitri

ца. Около главата си има нимб. В лявата си ръка, издигната нагоре, държи копие, което е предадено с една вдълбана, дълга линия. С дясната си ръка държи юздите на коня. Конят, на който има правоъгълно седло, е представен в бяг. От двете страни на главата на фигурата има по една буква А и Δ (съкратено от Ἀγίος Δημήτριος) (фиг. 182).

Г. Тончева

Икона de pierre, representant Saint-Dimitri

Cette icone fut trouvée sur la côte sud du cap Maslen. Dimensions: $32 \times 38 \times 10$ cent.

En relief aigu et peu profond, Saint Dimitri est représenté chevaquant à gauche. Il est vêtu d'un chiton court, s'arrêtant à la cuisse, à manches courtes et d'un chlamyde flottant derrière lui. De la main gauche il porte une lance. La tête est nimbeée. De chaque côté de la tête figurent la lettre A et la lettre Δ (initiales de Ἀγίος Δημήτριος) (fig. 182).

G. Tontcheva

Оловна рамка от огледалце

Рамка от огледало, от олово, намерена в гроб в гр. Сталин, дълж. 13.5 см, диаметър на пластинката 5.5 см. Сега в Сталинския музей, записана под инв. № II. 2988 (фиг. 183). Част от дръжката в долния край отчупена.

Фиг. 183. Оловна рамка от огледалце и диск от същото огледалце

Fig. 183. Cadre de miroir de plomb et disque du même miroir

Рамката и дръжката са изляни от един къс. От лицевата страна рамката е украсена със слабо изпъкнали гроздове и бръшлянови листа, а от опаката — с растителен орнамент. Дръжката е украсена от лицевата страна с яйцевиден орнамент, а от опаката — с растителен. До дръжката има две полукръгли издатини във форма на ухо (едната отчупена). В рамката е било поставено амалгамирано стъкло, което е било прикрепено към рамката с кръгла пластинка. При нашето огледалце е запазена само пластинката, която от опаката страна

има надпис в четири реда, с вис. на буквите 0.5 см.

ТНКА	Τηχα
ΛΗΤΑ	λητά
ΚΑΔΑ	καλά
ΠΡΕΠ	πρέπι
ΚΑΔΛΟC	καλλος

Написано ΠΡΕΠ вместо ΠΡΕΠΕΙ.

Такива оловни огледалца са били пренасяни като оброчен дар на Хера¹⁾, на трите нимфи в светилището при Саладиново²⁾ и др. Обаче огледалцето от гр. Сталин е било намерено в гроб, което показва, че такива огледалца са служели и за домашна употреба, като впоследствие, като любим предмет на починалата, който ще ѝ е необходим в задгробния живот, са били поставяни в гроба ѝ. Такива огледалца се датират от късно-римска³⁾ и ранно-византийска епоха⁴⁾.

Г. Тончева

Cadre de miroir de plomb

Ce cadre fut trouvé dans un tombeau, à Staline. Dimensions: long. 13 cent., diam. du disque au dos du miroir 5 cent (fig. 183).

De semblables miroirs de plomb étaient offerts en offrandes votives à Héra, aux nymphes et autres. Cependant le miroir découvert à Staline a été trouvé dans un tombeau, ce qui prouve qu'ils

¹⁾ Капаров, Светилището на Зевс и Хера при Копиловци, ИАИ, IV, 1914, стр. 106.

²⁾ Добруски, Мсб. XIII, 405 стр. 405 сл.

³⁾ Л. Ботушарова, Тракийското светилище при Дюлево, ГИМПЛ, кн. I, стр. 107.

⁴⁾ Tudor, Miroirs bysantins de verre doublé de plomb trouvées en Roumanie — Dacia, XI — XII, 1948 an. p. 243.

servaient également à l'usage journalier et à la mort de sa propriétaire, le miroir été placé dans son tombeau comme un objet familier, qui lui sera nécessaire dans l'au — delà.

On trouve de ces miroirs à la fin de l'époque romaine et au debut de l'époque byzantine.

G. Tontcheva

Колективни находки на монети

1. През 1950 год. в землището на с. Чернево Сталинско, бе открито, измито от поройни води, гърне с бронзови монети, около 500 броя от Филип II и Александър Македонски, обикновения тип, описан от Н. Мушмов — Антични монети на Балканския п-в и пр., № 7120 и № 7177 и сл. Част от монетите са били разпиляни, а част продадени в гр. Сталин.

2. През 1950 год. в с. Липник, Русенско, при неизвестни обстоятелства са били открити две крупни находки. Първата находка се състои от 40 сребърни монети, от които 37 от о. Тасос и 3 от Мароней от т. н. II период (вж. Мушмов, ц. с. № 5651 и № 3940). Монетите са добре запазени. От тях в музея бяха прибрани 35 монети от о. Тасос и от Мароней.

Втората находка е от сребърни римски императорски монети. Находката се е състояла от около 800 броя. Част от тях, на брой 251, които можахме да прегледаме, се разпределят както следва: Нерон — 2, Галба — 3, Вителий — 5, Веспасиан — 48, Тит — 14, Домициан — 32, Нерва — 6, Траян — 76, Адриан — 63 и Сабина — 2.

От големия брой монети от последните двама императори и добрата им, почти идеална запазеност можем да предполагаме, че находката датира от първата половина на II век.

М. Мирчев